

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		KT_042_K4_r1
	MÜRA VÄHENDAMISE TEGEVUSKAVA VÄLISTE LEEVENdamISOBJEKTIDE VALIK		
	Kinnitamine: 12.02.2026 nr 1.1-7/26/22	Koostaja: Villu Lükk	1/6

SISUKORD

1	ÜLDSÄTTED	2
1.1	Eesmärk	2
1.2	Käsitlusala	2
1.3	Korra sihtrühm	2
2	MÕISTED JA LÜHENDID	2
3	KORRA SISENDID JA VÄLJUNDID	2
4	OSAPOOLED JA VASTUTUS	2
5	SEOTUD DOKUMENDID	2
5.1	Õigusaktid	2
5.2	Viited	3
6	OBJEKTIDE VALIKU ÜLDPÕHIMÕTTED NING PROTSESSI KIRJELDUS	3
6.1	Sissejuhatus	3
6.2	Müra leevendusmeetmete rakendamise eesmärk	3
6.3	Parandamist vajavate olukordade objektide teke	4
6.4	Eelanalüüs	4
6.5	Objektide valiku metoodika	4
6.6	Objektide nimekirjade koostamine ja ajagraafik	5
7	Toetavad infosüsteemid	5

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		KT_042_K4_r1
	MÜRA VÄHENDAMISE TEGEVUSKAVA VÄLISTE LEEVENdamISOBJEKTIDE VALIK		
	Kinnitamine: 12.02.2026 nr 1.1-7/26/22	Koostaja: Villu Lükk	2/6

1 ÜLDSÄTTED

1.1 Eesmärk

Tagada välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava väliste müraolukordade (s.o teelõigud liiklussagedusega alla 3 miljoni sõiduki aastas ja nendega piirnevad müratundlikud alad) vastavus kehtestatud normtasemetele.

1.2 Käsitlusala

Kord reguleerib Transpordiameti (edaspidi TRAM) tegevusi p 1.1 nimetatud tegevuskava väliste müraolukordade hindamisel ning kehtestatud müranormidega vastavusse viimisel. Kord käsitleb normtasemetele mittevastavate olukordade hindamise, leevendatavate objektide valimise, realiseerimiseks pingeritta seadmise ning kinnitamisele esitamise protsessi.

1.3 Korra sihtrühm

Riigiteede teehoiukava välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava täitmise meetme juht ja täitmise eest vastutavad isikud.

2 MÕISTED JA LÜHENDID

- **THK** – riigiteede teehoiukava
- **THT** – Transpordiameti teehoiuteenistus
- **TRAM** – Transpordiamet

3 KORRA SISENDID JA VÄLJUNDID

Sisendid: kolmandate isikute mürakaebused või müraolukorra hindamise taotlused, Terviseameti (välisõhus leviva müra nõuete täitmise osas riiklikku järelevalvet teostav ametiasutus) poolt edastatud samasisulised taotlused, TRAM müra omaseire tulemused.

Väljundid: ettepanek TRAM THK laiendatud töögrupile meetme nimekirja kinnitamiseks.

4 OSAPOOLED JA VASTUTUS

Osapool (ametinimetus või asutus või isik)	Vastutus protsessi raames
THT teenistuse keskkonnakorralduse üksuse juhataja/ THK mürameetme juht	Objektide valiku teostamine, nimekirja esitamine kinnitamiseks
THK laiendatud töögrupp	Nimekirja kinnitamine

5 SEOTUD DOKUMENDID

5.1 Õigusaktid

- [Atmosfääriõhu kaitse seadus](#) (AÕKS)
- Keskkonnaministri 16.12.2025 määrus nr 71 „[Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid](#)“ (edaspidi KeM määrus nr 71)

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		KT_042_K4_r1
	MÜRA VÄHENDAMISE TEGEVUSKAVA VÄLISTE LEEVENdamISOBJEKTIDE VALIK		
	Kinnitamine: 12.02.2026 nr 1.1-7/26/22	Koostaja: Villu Lükk	3/6

5.2 Viited

- [Riigiteede teehoiukava](#)
- [Müra vähendamise tegevuskava maanteelõikudes, mida kasutab enam kui kolm miljonit sõidukit aastast 2025-2029](#)
- [Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035](#)
- [TT_035_K1_THK töögrupi kord](#)

6 OBJEKTIDE VALIKU ÜLDPÕHIMÕTTED NING PROTSESSI KIRJELDUS

6.1 Sissejuhatus

TRAM müraallika valdajana (maanteede omaniku volitatud esindaja on TRAM) koostab vähemalt iga viie aasta järel vastavalt AÕKS §-le 64 [põhimaanteede välisõhu strateegilise mürakaardi](#) (viimati koostatud 2022. a) ja [välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava](#) (viimati koostatud 2024. a). Strateegilisel mürakaardil antakse ülevaade müratasemetest, mida põhjustab maanteeliiklus lõikudel üle kolme miljoni sõidukiga aastast (ööpäevane keskmine liiklussagedus 8200 sõidukit) ja välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskavas esitatakse müra normtasemeid ületavad olukorrad koos leevendusmeetmete rakendamise kavaga. Tegevuskava põhineb müra strateegilisel kaardistamisel koostatud siseriiklike mürakaartide arvutuste tulemustel, mida võrreldakse KeM määrus nr 71 lisas 1 toodud normtasemetega. Müra vähendamise tegevuskava tegevusi rahastatakse riikliku teehoiukava müra vähendamise tegevuskava täitmise meetmest, vastavalt kavas esitatud tegevuste prioriteetide järjekorrale.

Terviseameti (välisõhus leviva müra osas riikliku järelevalve teostaja) kontrollmõõtmiste ja TRAM korraldatud müraseire tulemuste põhjal on selgunud müra piirväärtust ületavaid olukordi ka teelõikudel liiklussagedusega vähem kui kolm miljonit sõidukit aastast ehk strateegilise mürakaardi ja tegevuskava välistel lõikudel. Piirväärtus on suurim lubatud müratase, mille ületamine põhjustab olulist keskkonnanahäiringut ja mille ületamisel tuleb rakendada müra vähendamise abinõusid (AÕKS § 56 lg 2 p 1). Müraallika valdaja tagab, et tema müraallika territooriumilt ei levi normtasest ületavat müra (AÕKS § 59). Transpordi ja liikuvuse arengukava alusel tuleb müra ja muud negatiivset keskkonnamõju transpordiliikide osas kahandada.

6.2 Müra leevendusmeetmete rakendamise eesmärk

6.2.1 Müratundlikel aladel müratasemete nõuetele vastavaks viimine, rakendades selleks asjakohaseid leevendusmeetmeid (müratõkkeid). Põhjendatud juhul võib omaniku soovil leevendavaks meetmeks olla normidele mittevastava müratasemega kinnistu riigile omandamine ja omanikule hüvitamine.

6.2.2 Eesmärgi püstitamise aluseks on:

- AÕKS (§-d 56, 59 ja 64);
- KeM määrus nr 71;
- Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035 ja sellest lähtuv riigiteede teehoiukava.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		KT_042_K4_r1
	MÜRA VÄHENDAMISE TEGEVUSKAVA VÄLISTE LEEVENdamISOBJEKTIDE VALIK		
	Kinnitamine: 12.02.2026 nr 1.1-7/26/22	Koostaja: Villu Lükk	4/6

6.3 Parandamist vajavate olukordade objektide teke

Riiklikku järelevalvet välisõhus leviva müra üle teostab Terviseamet (AÕKS § 218). Kodanike kaebuste põhjal on Terviseamet teostanud müra kontrollmõõtmisi ning piirväärtuste ületamisel teavitanud müraallika valdajat leevendusmeetmete rakendamise vajadusest.

2025. a alates on Terviseamet teavitanud, et TRAM-i kui Kliimaministeeriumi valitsemisalas tegutseva valitusasutuse üle haldusjärelevalve teostamise pädevus Terviseametil puudub. See tähendab, et ameti suhtes menetlusi ei algatata ja kontrollmõõtmisi ei teostata ning taotlejad suunatakse müraolukorra selgitamiseks müraallika valdaja poole.

Kinnistu omanikud pöörduvad müra puudutavate küsimuste ja müra leevendamise taotlustega ka otse müraallika valdaja ehk TRAM poole. TRAM on iga-aastaselt teostanud müra seiret (kontrollmõõtmisi) nii rajatud müratõkete efektiivsuse kontrollimiseks kui ka kodanike taotluste põhjal müraolukordade hindamiseks. Mõõtmistel on ilmnunud ka piirväärtusi ületavaid olukordi, mis vajavad parandamist.

Nii Terviseameti kui omaseire müramõõtmiste protokollide andmed piirväärtusi ületavate müraolukordade kohta on koondatud ühtsesse andmebaasi (Exceli tööleht).

6.4 Eelanalüüs

Objektide omavaheliseks võrdlemiseks ja pingeritta seadmiseks on vaja analüüsida olukorra parandamiseks vajalikke tingimusi ehk leevendusmeetmete parameetreid. Selleks tuleb piirväärtust ületatavatele olukordadele teostada mürauuring (modelleerimine), mis selgitab olukorra parandamiseks vajalike leevendusmeetmete füüsilised omadused – vajaliku müratõkke asukoht, pikkus, kõrgus teepinnast ja akustilised parameetrid (heliisolatsiooni ja helineelde kategooria).

Eelanalüüsi mürauuring koostatakse üks kord aastas, perioodi jooksul kogunenud objektide hindamiseks. Uuringu tulemusi tutvustatakse parandamist vajava olukorra kinnisasja omanikule ja küsitakse arvamust/nõusolekut pakutatava leevendusmeetme osas.

6.5 Objektide valiku metoodika

Müra leevendamise objektide valikuks ja pingreastamiseks kasutatakse sama metoodikat, mis on välja töötatud välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskavas. Objekti valiku baaskriteeriumiks on KeM määrusega nr 71 sätestatud vastava mürakategooria piirväärtuse ületus kas päevasel ja/või öisel ajal. II kategooria elamumaa-aladel on selleks 65 dB päevasel ajal ja 60 dB öisel ajal müratundliku hoone teepoolsel küljel (fassaadil).

Prioriteetsuse määramiseks välja töötatud valem arvestab viite erinevat aspekti ning igale aspektile on omistatud kindel kaalutegur. Arvesse on võetud järgnevad tegurid:

- piirväärtuse ületamine (L)
- müratõkkeseinaga saavutatud efektiivsus (E)
- müratõkkeseinast mõjutatud hoonete arv (B)
- müratõkkeseinast mõjutatud elanike arv (R)
- müratõkkeseina maksumus (C)

$$\sum_{PR} = w_1 * L + w_2 * E + w_3 * B + w_4 * R + w_5 * C / 15000$$

Piirväärtuse ületamine

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		KT_042_K4_r1
	MÜRA VÄHENDAMISE TEGEVUSKAVA VÄLISTE LEEVENdamISOBJEKTIDE VALIK		
	Kinnitamine: 12.02.2026 nr 1.1-7/26/22	Koostaja: Villu Lükk	5/6

Kuna piirväärtuse ületamist esineb enamasti päevasel ajal, siis on võetud piirväärtuse ületamise puhul arvesse seda, kui mitme dB võrra päevasel ajal piirnorm $L_d = 65$ dB ületatakse. Piirväärtuse ületamisele on määratud kaaluteguriks (w_1) 0,4.

Müratökkeseinaga saavutatud efektiivsus

Efektiivsuse määramiseks vaadeldakse, milline on hoone maanteepoolsele fassaadile mõjuvate müratasemete vahe ilma müratökketa ning koos müratökkega. Efektiivsuse kaaluteguriks (w_2) on määratud 0,3.

Müratökkeseinast mõjutatud hoonete ja elanike arv

Lisaks otseselt mõjutatud hoonetele ning seal elavatele elanikele analüüsitakse ka müratökkeseina mõju teistele läheduses asuvatele hoonetele ja neis elavatele elanikele. Seega võetakse arvesse ka teisi hooned, kus otseselt piirväärtuse ületamisi ei esine. Nii mõjutatud hoonete kui ka mõjutatud elanike kaaluteguriteks (w_3 ja w_4) on määratud 0,25.

Müratökkeseina maksumus

Müratökkeseina maksumuseks arvestatakse jooksvaid ehitusmaksumusi (2025.a seisus 1500 €/jm). Tagamaks, et müratökkeseina maksumusel oleks negatiivne mõju lõplikule prioriteetsuse summale, määratakse müratökkeseina maksumuse kaaluteguriks (w_5) -0,4. Lisaks, hoidmaks võrreldavaid tulemusi mõistlikes suurusjärgudes ja seeläbi parendamaks nende loetavust, jagatakse müratökkeseina maksumuse ning kaaluteguri korrutist 15 000-ga.

Kasutatavast meetodist lähtuvalt on järjekorras eespool eelkõige olukorrad, mille puhul on piirväärtus oluliselt ületatud ning kasu saab rohkem inimesi. Inimeste arv eluruumides saadakse Rahvastikuregistri andmetest. Juhtudel, kus Rahvastikuregistri andmetel ei ole eluhoonesse registreeritud ühtegi elanikku, muudetakse hoone prioriteetsuse summa automaatselt nulliks ning hoone lisatakse nimekirja lõppu.

6.6 Objektide nimekirjade koostamine ja ajagraafik

- 6.6.1 Välisõhus leviva müra vähendamise tegevuskava väliste objektide nimekiri uuendatakse üks kord aastas, pärast eelanalüüsi valmimist.
- 6.6.2 Kinnisasja omanik võib avalduse alusel müraolukorra parandamisest loobuda ja see objekt tõstetakse pingerea lõppu. Ühe leevendusmeetmega kahe või enama kinnisasja müraolukorra parandamisel leevendusmeetmest loobuda ei ole võimalik. Leevendusmeetme kavandamisel tuleb tagada, et ei rikutaks naabrusõigusi.
- 6.6.3 Parandatud müraolukorraga või riigile omandatud kinnisasi kustutatakse pingereast.
- 6.6.4 Iga järgmise aasta objektid pannakse lõplikuks nimekirjaks kokku meetmele eraldatud eelarve ulatuses ja esitatakse kinnitamiseks vastavalt THK töögrupi korrale.

7 TOETAVAD INFOSÜSTEEMID

Infosüsteemi nimetus	Kirjeldus, milleks kasutatakse
Dokumendihaldussüsteem Delta	Kodanike pöördumised, nende haldamine ja vastamine.

 TRANSPORDIAMET	TRANSPORDIAMETI JUHTIMISSÜSTEEM		KT_042_K4_r1
	MÜRA VÄHENDAMISE TEGEVUSKAVA VÄLISTE LEEVEN DAMISOBJEKTIDE VALIK		
	Kinnitamine: 12.02.2026 nr 1.1-7/26/22	Koostaja: Villu Lükk	6/6

THK moodul	Kinnitatud müra leevendusobjektide nimekirja haldamine.
----------------------------	---